

Bezoekadres Zuiderzeelaan 53
8017 JV Zwolle
Postadres Postbus 392
8000 AJ Zwolle
Telefoon (038) 467 18 20
Telefax (038) 467 18 21
Internet www.igz.nl

Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg
Postbus 20302
2500 EH DEN HAAG

Ons kenmerk	Inlichtingen bij	Doorkiesnummer	Zwolle,
12435/ML/kl	Secretariaat GG	(038) 467 18 50	24 maart 2005
Onderwerp	Bijlage(n)	Uw brief	Uw kenmerk
	12		

Geacht College,

Per brief van 23 februari 2005 heeft ondergetekende, mr. E.L.Lodeweges-Hulscher, in haar hoedanigheid van Inspecteur voor de Gezondheidszorg, beroep ingesteld tegen de beslissing van het Regionaal Tuchtcollege te [] inzake [] te Franeker.

[] ingeschreven in het BIG-register onder nummer [] als psychotherapeut (bijlage 1) en onder nummer [] als GZ-psycholoog (bijlage 2).

Het beroep en de grieven richten zich op [] in zijn hoedanigheid van psychotherapeut en in zijn hoedanigheid van gezondheidszorgpsycholoog.

De nadere onderbouwing van het beroep treft u hierbij aan.

Inleiding

De klacht in eerste aanleg tegen [] is ingediend door [] te []. Deze klacht was niet bekend bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg, voordat de uitspraak van het Regionaal Tuchtcollege op 19 januari 2005 werd ontvangen.

Reden voor het hoger beroep

Gebruikelijk is dat bij elke uitspraak van de tuchtcolleges in het archief van de Inspectie voor de Gezondheidszorg wordt nagegaan of er reeds een dossier van de aangeklaagde beroepsbeoefenaar aanwezig is. Bij [] was dit het geval. De inhoud van zijn dossier was zodanig dat het in het algemeen belang noodzakelijk wordt geacht beroep in te stellen op basis van art. 73, lid 1 onder c.

Het hoger beroep richt zich op de door het Regionaal Tuchtcollege opgelegde maatregel van een berisping, waarbij het tuchtcollege in aanmerking neemt dat niet gebleken is dat verweerder zich eerder tuchtrechtelijk heeft moeten verantwoorden. Dit moge het

geval zijn, het is helaas niet de eerste maal dat [redacted] zich in deze ernstige mate aan seksueel grensoverschrijdend gedrag heeft schuldig gemaakt. Daarnaast richt het hoger beroep zich tegen het feit dat de uitspraak van het Regionaal Tuchtcollege zich beperkt tot een maatregel tegen [redacted] in zijn hoedanigheid van psychotherapeut. Hij heeft echter nog een andere registratie in het kader van de Wet BIG, namelijk die van GZ-psycholoog.

Inhoud inspectiedossier

CASUS 1

A. Feiten

In 1993 werd aan de toenmalige Inspectie voor de Geestelijke Volksgezondheid een calamiteit gemeld vanuit het Algemeen Psychiatrisch Ziekenhuis inhoudende ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag van [redacted] ten opzichte van een patiënte van het ziekenhuis. [redacted] had indertijd 15 jaar ervaring als psycholoog en was als afdelingspsycholoog werkzaam in het APZ [redacted]. Daarnaast was hij één dag per week werkzaam in de polikliniek van het APZ [redacted] als psychotherapeut in opleiding. Hij was in september 1988 gestart met de RINO-opleiding tot geregistreerd psychotherapeut, richting Rogeriaanse psychotherapie.

Patiënte werd sinds 2 jaar begeleid door [redacted]. De psychotherapeutische gesprekken vonden eenmaal per 2 weken plaats. De behandeling verliep moeizaam, het was moeilijk contact met patiënte te krijgen. [redacted] zocht naar mogelijkheden om het contact te verbeteren. Hij ging met haar wandelen, liet haar tekeningen maken en vertelde over zijn privé-leven. Ook ging hij om die reden wat meer lichamenlijk contact met patiënte zoeken. Gaandeweg de behandeling ontstond een vermenging van therapeutisch en privé-contact, uiteindelijk kwam het meer-malen tot lichamenlijk contact en eenmaal tot seksuele gemeenschap. (bijlagen 3 en 4)

B. Intervisie

Omdat hij slechts 1 dag per week werkzaam was op de polikliniek nam [redacted] daar geen deel aan intervisiebesprekingen. Ook was er geen supervisie vanuit de instelling. In deze casus is dit niet alleen te wijten aan [redacted], hoewel hij uiteraard zelf verantwoordelijk is voor het vragen om of regelen van intervisie. Dit heeft hij niet gedaan. Ook de instelling bleek onvoldoende aandacht hieraan te hebben geschonken.

[redacted] heeft het gebeurde pas besproken met zijn opleider [redacted], hoofdopleider psychiatrie aan de Katholieke Universiteit Nijmegen, nadat het seksuele contact bekend was geworden bij de instelling. Zijn opleider stemde er uiteindelijk mee in dat hij zou doorgaan met zijn opleiding tot psychotherapeut, maar onder twee voorwaarden. De eerste voorwaarde was dat hij bij een nieuwe werkgever meteen om supervisie zou vragen. Een verlengde leertherapie was de tweede voorwaarde, waarbij met name aandacht geschonken zou moeten worden aan de zwakke punten van [redacted], te weten: grenzen stellen en zich bewust worden van narcistische ideeën en fantasieën. (bijlage 3)

C. Maatregelen

Het dienstverband van [redacted] met APZ [redacted] werd verbroken. Met de inspectie te Arnhem werden afspraken gemaakt. (bijlage 5) Het slachtoffer wenste op dat moment geen verdere acties van de kant van de inspectie ten opzichte van [redacted]. In een later stadium heeft zij uiteindelijk aangifte gedaan van het gebeurde. [redacted] is op [redacted] hiervoor veroordeeld door de Arrondissementsrechtbank te Arnhem wegens meermalen ontucht plegen met iemand die zich als patiënt aan zijn hulp of zorg heeft toevertrouwd, tot een onvoorwaardelijke taakstraf van 240 uren ter vervanging van 6 maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf. Bovendien werd hij voor de duur van 2 jaar voorwaardelijk uit het beroep van psychotherapeut gezet met een proeftijd van 3 jaar. (bijlage 6)

[redacted] heeft zich in deze casus ten opzichte van de inspectie aan de afspraken gehouden. Hij heeft gemeld dat hij een nieuwe werkgever had gevonden en wel bij het psychiatrisch ziekenhuis te [redacted]. Deze nieuwe werkgever heeft hij op de hoogte gesteld van het gebeurde en de komende strafvervolging. (bijlage 7) Zijn inspectiedossier werd overgedragen aan de inspectie te Groningen. In april 1995 werd de inspectie door de eerdergenoemde opleider van [redacted] geïnformeerd over de uitvoering van de extra voorwaarde aandacht te schenken aan zijn zwakke punt en over de voltooiing van het leertraject. (bijlage 8) In juni 1995 kreeg hij zijn getuigschrift als psychotherapeut.

CASUS 2

A. Feiten

In maart 1996 ontvangt de inspectie te Groningen een melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag door [redacted] ten opzichte van een patiënte vanuit het Psychiatrisch Ziekenhuis [redacted] (bijlage 9) Er blijkt sprake zijn geweest van seksueel getinte opmerkingen en een omhelzing jegens een patiënte, die hij behandelde en die had aangegeven verliefd op hem te zijn (zie bijlage).

[redacted] heeft daarbij aangegeven dat zijn uitingen anders bedoeld waren, maar dat hij zich achteraf, na de melding, heeft gerealiseerd dat zijn uitingen anders geïnterpreteerd konden worden. Hij bedoelde het als een troostend gebaar, terwijl de patiënte dit geheel anders heeft opgevat, namelijk als gesterkt te worden in haar gevoelens van verliefdheid.

Tijdens het onderzoek komt naar voren dat er reeds eerder een gesprek met [redacted] is gevoerd over het geven van een afscheidskus aan een patiënt. [redacted] zei toen dit te betreuren en de situatie verkeerd te hebben ingeschat, omdat hij ervan uitging dat het om een gelijkwaardige relatie was gegaan.

B. Intervisie

Ook in deze casus blijkt onvoldoende intervisie te hebben geëntameerd. Bovendien heeft hij in mogelijke toetsingsmomenten onvoldoende openheid betracht.

C. Maatregelen

Het dienstverband van werd door het Psychiatrisch Ziekenhuis beëindigd.

Na afloop van het onderzoek door de instelling vindt in juni 1996 een gesprek plaats tussen en 2 inspecteurs. (bijlage 10) Gezien de stukken van het APZ en gehoord het verhaal van komt de inspectie tot de conclusie dat er sprake is geweest van grensoverschrijdend handelen door onvoldoende zekerheden in te bouwen om patiënte te beschermen. Het omhelzen van een patiënte wordt als onprofessioneel handelen beoordeeld.

Hoewel het in deze casus om een lichtere vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag gaat dan in de vorige komt ook hier weer duidelijk de zwakke plek van naar voren: de (te) sterke betrokkenheid van bij patiënten. Hij volgt zijn eigen beleving en kent aan de gevoelens van de betreffende patiëntes een werkelijkheidswaarde toe, zonder aspecten van overdracht en tegenoverdracht voldoende te wegen.

Door de inspectie worden tijdens een gesprek in december 1997 afspraken met gemaakt, die schriftelijk worden bevestigd en ondertekend. (bijlage 11) Hij zal geen werkzaamheden als psychotherapeut zowel binnen als buiten dienstverband meer verrichten en zich niet als zodanig afficheren.

CASUS 3

A. Feiten

Voor de feiten uit deze casus wordt verwezen naar de uitspraak van het Regionaal Tuchtcollege en het proces-verbaal van de zitting. De oorspronkelijke klacht en de gewisselde stukken tussen klagster en verweerder zijn niet in het bezit van de inspectie.

B. Intervisie

Opvallend is, vergelijkbaar met de andere casus, het feit dat aangeeft zelf oplossingen in moeilijke situaties te hebben willen zoeken en dus wederom intervisie heeft gemeden.

C. Maatregelen

De inspectie acht het buitengewoon ernstig dat geconstateerd moet worden dat ondanks de afspraken met de inspectie weer aan de slag is gegaan als psychotherapeut, zonder daarover op enig moment en op enigerlei wijze contact opgenomen te hebben met de inspectie.

Naar aanleiding van de tuchtuitspraak in deze laatste casus is
uitgenodigd voor een gesprek op 9 maart 2005 bij de Inspectie voor Gezondheidszorg
te Zwolle om zijn zienswijze te vernemen. gaf toe zonder de
Inspectie voor Gezondheidszorg te informeren weer aan de slag te zijn gegaan als
psychotherapeut in de psychologenpraktijk te Als reden daarvoor gaf hij aan dat
hij vernomen had dat de inspecteurs met wie hij indertijd de afspraken had gemaakt niet
meer werkzaam waren bij de inspectie. Hij ontkende het seksueel contact niet. Naar zijn
zeggen gebeurt dit soort seksueel grensoverschrijdend gedrag hem alleen in langdurige
contacten. Zijn verzoek om wederom afspraken met de inspectie te maken werd afge-
wezen, gelet op het grote risico op herhaling. (bijlage 12)

CONCLUSIE

Gelet op hetgeen hiervoor beschreven is blijkt het voor niet mogelijk
zijn professionele grenzen in wat langduriger hulpverleningssituaties te bewaken. Het
gaat daarbij om seksueel grensoverschrijdende handelingen die volstrekt ontoelaatbaar
zijn in een professionele behandelrelatie en waarmee ernstige schade wordt toegebracht
aan de patiënten. Hij heeft daarmee gehandeld in strijd met de zorg die hij als
psychotherapeut en/of GZ-psycholoog jegens zijn patiënten had moeten betrachten.

geeft in alle 3 de gevallen achteraf aan dat het gebeurde hem spijt, dat
hij de situatie verkeerd heeft beoordeeld en dat hij zich de gevolgen voor de patiënten
onvoldoende heeft gerealiseerd. Toch heeft dit er helaas niet toe geleid dat hij zelf
maatregelen heeft genomen om herhaling te voorkomen, hoewel hij hiervoor een keer
strafrechtelijk is veroordeeld en ondanks beloften daartoe aan de inspectie. Integendeel,
hij heeft er niet van geleerd, is weer in de fout gegaan en is de afspraken met de
inspectie om niet meer als psychotherapeut werkzaam te zijn niet nagekomen. Deze
feiten en omstandigheden leiden er toe dat inspectie het risico op herhaling erg groot
acht.

Reden waarom de inspectie heeft gemeend in hoger beroep te moeten gaan, waarbij
een passende maatregel wordt gevraagd die er op gericht is de kans op herhaling te
voorkomen.

Hoogachtend,

mevrouw mr. E.L. Lodeweges-Hulscher
Inspecteur/Jurist voor de Gezondheidszorg